

YENİ DÜNYA EKONOMİK DÜZENİ: G-11 ÜLKELERİ

Emek Aslı CİNEL ¹

Öz

2005 yılında Goldman Sachs, nüfusu oldukça yüksek düzeyde olan on bir ülkeyi aynı sınıflandırmaya dâhil ederek “Gelecek 11 (Next 11)” ya da N-11 biçiminde ifade etmiştir. Bu sınıflandırmaya dâhil olan ülkeler Bangladeş, Mısır, Endonezya, İran, Güney Kore, Meksika, Nijerya, Pakistan, Filipinler, Türkiye ve Vietnam olarak belirlenmiştir. Bu ülkelerin hepsinde nüfusun oldukça yüksek düzeyde olduğu dikkat çekmektedir. 2000-2010 döneminde yenedünya ekonomik düzeni oluşmaya başlamıştır. 2000’li yılların ortalarına gelirken dünya devi olarak ifade edilen Amerika gibi ülkelerin yaşamış olduğu ekonomik durgunluk sonrasında özellikle gelecek on bir (G-11) ülkelerinin dikkat çekmeye başladığı, yükselen piyasalar olarak nitelendirildiği gözlenmiştir. Çalışmanın amacını Türkiye’nin de içinde yer aldığı yeni yükselmeye başlayan ve (G-11) olarak ifade edilen ülke ekonomilerini incelemek ve karşılaştırmak oluşturmaktadır. Bu amaç doğrultusunda çalışmada bu ülke ekonomilerine ait ekonomik, finansal ve demografik veriler kullanılarak ülke piyasaları değerlendirilmiştir. G-11 ülkeleri yenedünya ekonomik düzeninin bir yansımasıdır. Bu ülkelerin birçoğu geleceği yönlendirebilecek olan ülkelerdir. Güney Kore, teknolojiyi üretmede ve kullanmada gösterdiği üstün başarı ve hızlı büyüme ile bunu tüm dünyaya ispat etmiştir. Bu anlamda, Güney Kore’nin ekonomik başarısını ve uyguladığı ekonomi politikalarını diğer G-11 ülkeleri de örnek almalı ve aynı başarıyı gösterebilmelidir. Türkiye ekonomisinin geleceğini şekillendirecek olan ekonomik ve sosyal reformların hızla uygulanması, yükselen piyasalarla rekabet gücünün artırılması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler : G-11 ülkeleri, Yükselen piyasa, Nüfus.

Jel Sınıflandırması : E20, E21, E24.

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Giresun Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, emekasli@yahoo.com, ORCID:0000 0002 4201 2427.

THE NEW WORLD ECONOMIC ORDER: N-11 COUNTRIES

Abstract

As of 2005, Goldman Sachs has identified eleven highly populated countries as "Next 11" or N-11 by including them in the same classification. Countries such as Bangladesh, Egypt, Indonesia, Iran, South Korea, Mexico, Nigeria, Pakistan, Philippines, Turkey, and Vietnam are included in this classification. It is noteworthy that the populations in all of these countries are at quite high levels. Throughout the 2000-2010 period, the new world economic order has begun to occur. Following the economic recession experienced by countries such as the USA, which was expressed as the world-wide gigantic country in the mid-2000s, it has been observed that the next eleven (N-11) countries, mostly referred to as emerging markets, have begun to attract attention. The aim of the study consists of both examination and comparison of the newly rising world economies, including Turkey, also known as N-11. For this purpose, country markets are evaluated by utilizing economic, financial, and demographic data of these countries' economies. N-11 countries involve a reflection of the new world economic order. Many of these countries are capable of orienting the future. South Korea has proven this to the whole world with its superior success and rapid growth in producing and using high technology. In this sense, South Korea's economic success and implemented economic policies should be followed by other N-11 countries to be able to exhibit the same success. Rapid implementations of economic and social reforms that would shape the future of Turkey's economy, as well as the enhancement of competitiveness in the emerging markets, are required.

Keywords : N-11 countries, Emerging market, Population.

Jel Classification : E20, E21, E24.

GİRİŞ

1980'li yılların sonu ve 1990'lı yılların başlarında merkezi planlama ekonomilerinin küresel çapta sona erişinden sonra çift kutuplu dünyadan tek kutuplu dünyaya doğru bir dönüşüm ortaya çıkmıştır. Fakat dünya devi olarak kabul edilen Amerika'nın 1990'lı yıllardaki gelişen ekonomisi, 2000-2010 döneminde gerilemeye başlamış ve dünya ekonomisi büyük bir değişime uğramıştır. Goldman Sachs, 2001 yılında hazırlamış olduğu raporda geleceği, yükselen ülke ekonomilerinin belirleyeceğini belirtmiştir. 2000'li yılların ortalarına doğru yeni bir takım yükselen piyasa ekonomilerinin, özellikle (G-11) olarak ifade edilen ülkelerin dikkat çekmeye başladığı gözlenmiştir.

2007 yılının ortalarına değin devam eden bu süreç, 2008'de başlayan küresel finansal ekonomik krizle tamamen değişmiş ve gelişmiş batı ülkeleri bu krizden ciddi anlamda etkilenmiştir. Ortaya çıkan küresel krizin sonrasında, gelişmekte olan dünyanın konumuna ilişkin tartışmalar her geçen gün daha da hız kazanmıştır. Bu tartışmalar BRICS (Brezilya, Rusya, Hindistan, Çin ve Güney Afrika)'in ötesine geçerek, Çin'in dünya ekonomisindeki gücü, küresel büyümeye yol açan ülkeler ve Afrika'da oluşan yeni orta sınıf temel tartışma konuları olmaya başlamıştır. Bu bağlamda, dünyanın tamamı Brezilya, Rusya, Hindistan, Çin ve Güney Afrika'nın geleceğine ve ekonomik dönüşümlerine odaklanmış, (G-11) ülkeleri dikkat çekici olmaya başlamıştır.

European Parliament'in 2012 yılında hazırlamış olduğu yükselen piyasa ekonomilerine ilişkin raporda yer alan kararlardan ilki, yükselen piyasa ekonomilerinin dış politika bakımından küresel çapta yoğun ilgi görmesi üzerinedir. Rapora göre, geleceği bu ülke ekonomileri yönlendirecektir. İkinci olarak, günümüzde görülen krizlerin sonucunda meydana gelen ve yükselen güçlerin arasında karşılıklı bir bağımlılık söz konusudur. Diğer taraftan, Amerika, ekonomik ve politik olarak yükselen piyasa ekonomilerini önemseyecek ve bu ülke ekonomilerini geliştirmek için siyasi otoritesini kullanacaktır (European Parliament, 2012).

(G-11) ülkelerinin gelişmekte olan ülkeler olduğu göz önüne alındığında bu ülkelerin sürdürülebilir bir büyüme gerçekleştirebilmeleri için öncelikli olarak araştırma geliştirmeye, teknolojik değişimlere, verimlilik ve kaynakların etkin kullanımına önem vermeleri gerekmektedir. (G-11)

ülkelerinin üretim yapısının küresel çapta rekabeti yükseltecek biçimde ilerletilmesi, verimliliği artırarak ekonomik büyümenin de oluşmasına yol açacaktır. Günümüzde sağlam bir finansal sistemin varlığı, ülke kaynaklarını en iyi şekilde yatırımlara yönlendirmek ve kalkınmayı gerçekleştirmek için temel ön koşul olarak kabul edilmektedir. Diğer taraftan, teknoloji ekonomik büyümenin oluşmasında çok önemli bir role sahiptir. Gelişmekte olan ülke ekonomilerinde teknolojinin yetersiz olması, ekonomik performansın da düşük olmasına, niteliksiz işgücünün ortaya çıkmasına ve beşeri sermayenin zayıflamasına neden olmaktadır. Dolayısıyla, teknolojik gelişme bir ülke ekonomisi için altyapı yatırımlarının arkasındaki ana unsurlardan biri olarak gösterilmektedir. Teknolojik ilerleme, finansal piyasaları da güçlendirmekte, hizmet kalitesini artırmakta, yatırımları yükseltmekte ve finansal büyümeyi de beraberinde getirmektedir (Perez & Claveria, 2020).

(G-11) ülkeleri yüksek bir nüfus artış hızına sahiptir ve bu ülkelerin 2050 yılına kadar dünya nüfusunun önemli bir kısmına sahip olmaları beklenmektedir. Gelişen ekonomik istikrar, yatırım harcamalarındaki artış, istikrarlı siyasi koşullar, artan ticaret hacmi G-11 ülkelerinin dünya üretim ve tüketiminde önemli bir paya sahip olmalarını beraberinde getirmektedir. Dolayısıyla, G-11 ülkelerinin gelecekte dünyanın büyük ve gelişmiş piyasaları olması beklenmektedir (Ardoğa ve ark., 2019).

I. G-11 ÜLKELERİNİN DOĞAL KAYNAKLAR AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİNE İLİŞKİN LİTERATÜR TARAMASI

Özellikle yükselen piyasa ekonomilerinde sanayi-yoğun üretim sürecinin başlaması ve teknolojik gelişmelerin etkisiyle doğal kaynaklar önemli bir üretim faktörü haline gelmiştir. Ortaya çıkan küresel gelişmelerle birlikte literatürde gelişmekte olan ülkeler için doğal kaynaklar ve ekonomik büyüme oranı arasındaki ilişkiyi araştıran çalışmaların arttığı gözlenmektedir. Doğal kaynak varlığının yükselen ve gelişmekte olan ülkelerde ekonomik büyüme üzerindeki etkilerine ilişkin literatürde iki ayrı yaklaşım söz konusudur. İlk yaklaşımda doğal kaynak açısından elde bulundurulmuş zenginlik ülke ekonomisi açısından ekonomik büyümeyi artırıcı yönde bir etken olarak kabul edilmektedir. İkinci yaklaşımda ise doğal kaynaklar açısından zenginlik bir ülke ekonomisi bakımından ekonomik büyümeyi engelleyici bir unsur olarak görülmektedir. Bu bölümde yükselen piyasa ekonomilerinde ve gelişmekte olan ülkelere doğal kaynaklar ve ekonomik büyüme ilişkisini inceleyen seçilmiş çalışmalara yer verilmiştir.

Ginsburg (1957), yüksek seviyede ve farklı doğal kaynak yapısına sahip olmanın, hızlı bir ekonomik büyüme sürecine giren bir ülke için önemli bir avantaj olduğunu ifade etmiştir. Eğer bir ülkenin doğal kaynaklara ulaşımı (ithalatı) hususunda bir engel (yüksek taşıma maliyeti gibi coğrafi veya ithalat yasakları gibi siyasi bir engel) bulunmuyorsa bu ülkenin doğal kaynaklara sahip olmamasının büyümesinin önünde bir engel olmadığını belirtmiştir.

Sachs ve Warner (1999) çalışmalarında, 1960-1990 dönemi için Latin Amerika ülkelerinde doğal kaynak artışıyla kişi başına düşen gelir arasındaki ilişkiyi regresyon model tahminlerinden yararlanarak incelemişlerdir. Çalışma sonucunda doğal kaynak sektöründe görülen bir canlanmanın, genel olarak kişi başına düşen GSYH'de azalmaya yol açtığı belirtilmiştir.

Gylfason ve Zoega (2002), 85 ülke için 1965-1998 döneminde yatırım ve tasarruf düzeyleriyle doğal kaynak zenginliği arasındaki ilişkiyi araştırdıkları çalışmanın sonucunda yatırım ve tasarruf düzeyleriyle doğal kaynak zenginliği arasında negatif bir ilişki bulmuşlardır. 85 ülke için de doğal kaynak sermayesinin fiziki sermaye gelişimini ve dolayısıyla ekonomik büyümeyi engellediğini ifade etmişlerdir. Doğal kaynak zenginliği ile ekonomik büyüme arasındaki pozitif yönlü ilişkinin 1965 yılından itibaren tersine dönmeye başladığını belirtmişlerdir.

Mehlum ve ark., (2006) çalışmalarında, doğal kaynaklar açısından zengin olan ülkelerin bir kısmında doğal kaynakların ekonomik büyüme üzerinde pozitif etki yarattığını belirtmişlerdir. Ancak doğal kaynak bakımından zengin olan ülkelerin bir kısmında da doğal kaynakların ekonomik büyüme üzerinde etkisiz olduğunu ifade etmişlerdir. Bu farklı deneyimlerin temel sebebi olarak kurumların

kalitesindeki farklılıkları göstermişler, kurumsallaşmanın önemine dikkat çekmişlerdir. Kaynak laneti olgusunu belirlemede kurumların belirleyici olduğunu tespit etmişlerdir. Buna göre kurumlar üreticilerle dost olduğunda daha fazla doğal kaynak milli geliri ve ekonomik büyümeyi artırmaktadır.

Rosser (2007) çalışmasında, Endonezya'da mevcut olan doğal kaynakların 1970-1980 döneminde ekonomik büyümeye önemli ölçüde katkıda bulunduğunu ifade etmiştir. Ancak, bu eğilim daha sonra tersine dönmüş ve ülke doğal kaynaklarının ekonomik büyümeye olan katkısı azalmaya başlamıştır.

Hussain ve ark., (2009) çalışmalarında, 1975-2006 dönemi için Pakistan'da mevcut olan doğal kaynakları araştırmışlar ve doğal kaynakların ekonomik büyümeyi olumsuz yönde etkilediği sonucuna varmışlardır. Pakistan doğal kaynak zengini bir ülkedir, ancak bu kaynaklar ekonomiye olumlu katkı sağlamamıştır.

Peach ve Starbuck (2011) çalışmalarında, Meksika'da yer alan 33 eyaletteki enerji üretimiyle ekonomik büyüme arasındaki ilişkiyi incelemişlerdir. Çalışma sonuçları, G-11 ülkelerine yönelik olarak yapılan diğer araştırma sonuçlarıyla çelişmektedir. Çalışma sonuçlarına göre, petrol ve doğal gaz kaynaklarının varlığı çeşitli ekonomik faaliyetler (gelir, istihdam ve nüfus) üzerinde küçük ama olumlu bir etki yaratmaktadır.

Sala-i-Martin ve Subramanian (2013) çalışmalarında, Nijerya'da doğal kaynakların uzun vadede ekonomik büyüme üzerindeki etkisinin olumsuz olduğunu belirtmişlerdir. Çalışma sonucunda Nijerya'da mevcut olan zayıf kurumsal sistemin arkasındaki temel unsur olarak doğal kaynakların büyüme üzerinde etkisiz oluşu gösterilmiştir. Çalışmada aynı zamanda Meksika'da bulunan doğal kaynakların diğer G-11 ülkelerinden tamamen farklı bir şekilde gelir, istihdam ve nüfus gibi diğer ekonomik göstergeler üzerinde etkili olduğu vurgulanmıştır.

Bal ve ark., (2014) çalışmalarında, İran'da 1967-2011 döneminde kişi başına GSYH ve petrol üretimi arasındaki kısa ve uzun dönem ilişkileri eş bütünleşme, hata düzeltme, varyans ayrıştırması ve etki tepki fonksiyonu ile analiz etmişlerdir. Çalışma sonuçlarına göre, uzun dönemde GSYH ile petrol ihracat gelirleri arasında negatif yönlü bir ilişki ve kısa dönemde petrol ihracat gelirleri ile kişi başına GSYH değerleri arasında karşılıklı ilişki söz konusudur.

Muhammed (2014) çalışmasında, Bangladeş'teki doğal kaynakları incelemiştir. Çalışma sonucunda Bangladeş'in doğal kaynaklar bakımından zengin ya da fakir bir ülke olmadığını, doğal kaynakların sınırlı olmasına rağmen, Bangladeş'in siyasi iradeyi stabilize ederek ve kaliteli alt yapı hizmetleri yaratarak kalkınma hedefine ulaşabileceğini ifade etmiştir. Bangladeş sınırlı doğal kaynaklara sahiptir ve bu nedenle bu kaynakların ekonomiye genel katkısı sınırlıdır.

Bal ve ark., (2015), 1996-2012 döneminde 16 Orta Doğu ve Kuzey Afrika ülkesi ile 5 milyar dolarlık ülkelerden oluşan 21 ülke seti için kişi başına ham petrol üretimiyle kişi başına reel gelir arasındaki ilişkiyi analiz etmişlerdir. Çalışma sonuçlarına göre kişi başına ham petrol üretiminin fazla olduğu ülkelerde ekonomik faaliyetlerin işleyişi zarar görmektedir.

Çınar (2015), doğal kaynakların 1990-2013 döneminde gelişmekte olan ülkelerde ekonomik büyümede yarattığı etkileri araştırmak amacıyla panel veri testlerinden yararlanmıştır. Çalışma sonuçlarına göre, uzun ve kısa dönemde doğal kaynak ve ekonomik büyüme oranı arasında pozitif ve anlamlı bir ilişki söz konusudur.

Ahmed ve ark., (2016) çalışmalarında, 1965-2011 döneminde ekonomik büyüme, emek, sermaye ve doğal kaynak bolluğu arasındaki ilişkiyi İran ekonomisi için incelemişlerdir. Çalışma sonucunda uzun vadede kaynak bolluğunun İran'daki ekonomik büyümeyi fiilen engellediği ifade edilmiş, doğal kaynakların üretimi ve keşfi sürecinde doğal kaynaklardaki %1 oranındaki bir artışın GSYH'nin %0,47 oranında azalmasına neden olduğu tespit edilmiştir. Çalışmada aynı zamanda Bangladeş dışındaki ülkelerde doğal kaynakların ekonomik büyümeye olan katkısının yetersiz olduğu belirtilmiştir.

Demiral ve ark., (2016), seçilmiş petrol zengini ülkelerde 2000-2010 döneminde petrol gelirleri ve ekonomik büyüme oranı arasındaki ilişkiyi panel veri regresyon analiziyle incelemişlerdir. Çalışma

sonucunda elde edilen bulgular kaynak talihsizliği hipotezini destekleyen yönde olup bu ülkelerde petrol gelirlerinin ekonomik büyüme üzerindeki pozitif etkisi oldukça düşüktür.

Ardoğa ve ark., (2019) çalışmalarında, G-11 ülkelerini 1996-2016 dönemi için incelemişler ve doğal kaynaklar, finansal kalkınma ve ekonomik büyüme arasındaki ilişkiyi araştırmışlardır. Çalışmada doğrusal olmayan panel veri metodolojisi kullanılmıştır. Çalışma sonuçlarına göre, doğal kaynak ihracatının ekonomik büyüme üzerindeki etkisi minimumdur. Bu durum ülkede mevcut olan finansal derinleşmeye dayalı farklı rejimlere göre değişiklik göstermektedir.

Yıldız ve Eğri (2019), İran ekonomisi için 1964-2016 döneminde petrol gelirleri ve milli gelir ilişkisini inceledikleri çalışmalarında ARDL sınır testi yaklaşımından yararlanmışlardır. Çalışma sonucunda elde edilen bulgular petrol gelirlerinin ekonomik büyüme oranı üzerinde uzun dönemde etkili olduğunu göstermiştir.

Asif ve ark., (2020) çalışmalarında, Pakistan'daki doğal kaynaklar ile finansal büyüme arasındaki ilişkiyi 1975-2017 dönemi için incelemiş olup zaman serisi verilerini kullanmışlardır. Kısa vadede doğal kaynakların finansal kalkınma üzerindeki olumlu ve anlamlı etkisi, doğal kaynakların ülke ekonomisi açısından bir nimet olarak kabul edilmesi tezini doğrulamıştır. Buna karşılık, doğal kaynakların uzun vadede finansal kalkınma üzerindeki etkisinin negatif yönde olduğu belirtilmiştir.

Ağır ve Türkmen (2020), yükselen piyasa ekonomilerinde 1990-2015 döneminde yenilenebilir ve yenilenemez enerji kaynaklarının ekonomik büyümeye etkisini ekonometrik yöntemlerle araştırmışlardır. Yükselen piyasa ekonomilerinde yenilenebilir enerji üretiminin ekonomik büyümeyi negatif, yenilenemez enerji üretiminin ise ekonomik büyümeyi pozitif yönde etkilediğini ifade etmişlerdir.

II. TEMEL MAKROEKONOMİK VE DEMOGRAFİK GÖSTERGELERLE TÜRKİYE'NİN G-11'DEKİ YERİ

Türkiye'nin G-11 olarak ifade edilen gelişmekte olan on bir ülke içindeki yeri temel makroekonomik verilerle incelenmiş ve veriler tablolar halinde gösterilmiştir.

Tablo 1: GSYH Açısından Türkiye'nin G-11'deki Yeri (Milyar ABD doları)

Ülke	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Bangladeş	122.04	131.08	141.71	161.30	184.01	208.32	235.62	262.08	288.42	317.47
Mısır	230.02	247.73	278.77	288.01	305.57	332.08	332.48	236.53	249.56	302.26
Endonezya	755.26	892.59	919.00	916.65	891.05	860.74	932.07	1.015.29	1.022.45	1.111.71
İran	482.38	577.21	389.20	396.41	423.41	375.40	404.45	430.71	446.11	458.50
Meksika	1.057.80	1.180.49	1.201.09	1.274.44	1.314.57	1.170.57	1.077.91	1.156.95	1.222.05	1.274.18
Nijerya	369.06	414.10	460.95	514.97	568.50	493.84	405.44	376.36	398.19	446.54
Pakistan	177.17	213.59	224.38	231.22	244.36	270.56	278.66	304.57	314.59	284.21
Filipinler	199.59	224.14	250.09	271.84	284.59	292.77	304.90	313.62	330.91	356.81
G. Kore	1.144.07	1.253.22	1.278.43	1.370.80	1.484.32	1.465.77	1.500.48	1.623.90	1.720.49	1.629.53
Türkiye	772.29	832.50	873.70	950.33	934.08	859.45	863.39	852.65	771.27	743.71
Vietnam	112.77	134.60	155.48	170.44	185.76	191.29	201.33	220.38	241.27	261.64

Kaynak: (Knoema, 2019).

Tablo 1'de, G-11'de yer alan ülkeler GSYH açısından karşılaştırılmaktadır. Buna göre, 2019 yılı için en yüksek GSYH sırasıyla G. Kore (1,629.53 milyar dolar), Meksika (1,274.18 milyar dolar) ve Endonezya'da (1,111.71 milyar dolar) görülmektedir. G-11 ülkeleri içinde en düşük GSYH değerinin sırasıyla Vietnam (261.64 milyar dolar), Pakistan (284.21 milyar dolar) ve Mısır'da (302.26 milyar dolar) gerçekleştiği gözlenmektedir. 1990 yılından itibaren Güney Kore, GSYH'sini ve kişi başına düşen gelirini önemli oranda artıran ve zamanla bir teknoloji üretim merkezi haline gelen, bu yönüyle tüm ülkeler tarafından uygulanmış olduğu ekonomi politikaları yakından takip edilen bir ülke niteliğini kazanmıştır. Tablodan 2010-2019 döneminde G-11 ülkeleri içerisinde GSYH oranını her yıl düzenli olarak artıran G-11 ülkelerinin Bangladeş, Filipinler ve Vietnam olduğu dikkat çekmektedir. Türkiye'de 2010 yılında 772,29 milyar dolar olan GSYH oranının 2019 yılında 743.71 milyar dolara gerilediği

görülmektedir. Türkiye, G-11 ülkeleri içinde 2019 yılında GSYH büyüklüğü açısından 4. sırada yer almaktadır.

Tablo 2. GSYH Büyüme Oranı Açısından Türkiye'nin G-11'deki Yeri (%)

Ülke	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Bangladeş	6,0	6,5	6,3	6,0	6,3	6,8	7,2	7,6	8,0	7,9
Mısır	5,1	1,8	2,2	3,3	2,9	4,4	4,3	4,1	5,3	5,6
Endonezya	6,4	6,2	6,0	5,6	5,0	4,9	5,0	5,1	5,2	5,0
İran	5,7	3,0	-7,7	-0,3	3,2	-1,5	12,5	3,8	-5,4	-7,5
Meksika	5,1	3,7	3,6	1,4	2,8	3,3	2,9	2,1	2,1	-0,1
Nijerya	11,3	4,9	4,3	5,4	6,3	2,7	-1,6	0,8	1,9	2,2
Pakistan	2,6	3,6	3,8	3,7	4,1	4,1	4,6	5,2	5,5	3,3
Filipinler	7,6	3,7	6,7	7,1	6,1	6,1	6,9	6,7	6,2	5,9
G. Kore	6,8	3,7	2,4	3,2	3,2	2,8	2,9	3,2	2,7	2,0
Türkiye	8,5	11,1	4,8	8,5	5,2	6,1	3,2	7,5	3,8	0,9
Vietnam	6,4	6,4	5,5	5,6	6,4	7,0	6,7	6,9	7,1	7,0

Kaynak: (Knoema, 2019).

Tablo 2’de, G-11’de yer alan ülkelere ait GSYH büyüme oranları yer almaktadır. 2019 yılında en fazla GSYH büyüme oranı sırasıyla Bangladeş, Filipinler ve Mısır’da görülürken, en düşük büyüme oranları sırasıyla İran, Meksika ve Türkiye’de gözlenmiştir. 2019 yılında İran’da GSYH büyüme oranı %-7.5 ve Meksika’da %-0.1 olmuştur. Bu oran aynı yıl için Bangladeş’te %7.9, Filipinler’de %5.9 ve Mısırdaki %5.6 olarak gerçekleşmiştir. Türkiye, G-11 ülkeleri içinde 2019 yılı GSYH büyüme oranı açısından 9. sırada yer almaktadır. Tablodan 2019 yılında bir önceki yıla göre GSYH büyüme oranında artış meydana gelen ülkelerin Mısır ve Nijerya olduğu görülmektedir. Bu tablonun ortaya çıkmasında 2019 yılında küresel çapta görülen genel durgunluk ve ekonomik yavaşlamanın da etkili olduğu düşünülmektedir.

Tablo 3. Kişi Başına Düşen GSYH Açısından Türkiye'nin G-11'deki Yeri (ABD doları)

Ülke	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Bangladeş	808	857	916	1,03	1,16	1,30	1,45	1,60	1,74	1,90
Mısır	2,92	3,07	3,38	3,40	3,52	3,73	3,68	2,49	2,57	3,04
Endonezya	3,17	3,68	3,74	3,68	3,53	3,36	3,60	3,88	3,87	4,16
İran	6,50	7,68	5,11	5,15	5,39	4,72	5,02	5,29	5,41	5,50
Meksika	9,25	10,2	10,2	10,7	10,9	9,67	8,81	9,36	9,79	10,11
Nijerya	2,32	2,54	2,75	2,99	3,22	2,72	2,18	1,97	2,03	2,22
Pakistan	1,03	1,21	1,25	1,26	1,31	1,42	1,44	1,54	1,56	1,38
Filipinler	2,15	2,38	2,59	2,76	2,84	2,88	2,95	2,98	3,10	3,29
G. Kore	23,0	25,0	25,4	27,1	29,2	28,7	29,2	31,5	33,3	31,4
Türkiye	10,4	11,1	11,5	12,3	12,0	10,9	10,8	10,5	9,40	8,95
Vietnam	1,29	1,53	1,75	1,89	2,04	2,08	2,17	2,35	2,55	2,74

Kaynak: (Knoema, 2019).

Tablo 3’te, Türkiye’nin G-11 ülkeleri arasındaki yeri kişi başına düşen GSYH açısından incelenmektedir. Tabloya göre, 2019 yılında kişi başına düşen geliri en yüksek olan ilk üç ülke sırasıyla Güney Kore (31,4 dolar), Meksika (10,11 dolar) ve Türkiye (8,95 dolar)’dır. Kişi başına düşen geliri minimum seviyede olan G-11 ülkeleri ise sırasıyla Pakistan (1,38 dolar), Bangladeş (1,90 dolar) ve Nijerya (2,22 dolar)’dır. Türkiye, G-11 ülkeleri içinde 2019 yılı kişi başına düşen GSYH oranı açısından 3. sırada yer almaktadır.

2019 yılında Güney Kore’de kişi başına düşen gelirin Türkiye’de kişi başına düşen gelir oranının üç katından fazla olduğu görülmektedir. Türkiye’de kişi başına düşen gelir oranının 2010-2019 döneminde azaldığı gözlenmektedir. 2010 yılında 10,4 dolar olan kişi başına düşen gelirin 2019 yılında 8,95’e kadar gerilediği görülmektedir. Bu durumun oluşmasında Türkiye’de artan nüfus oranının ve özellikle gelir dağılımı adaletsizliğinin etkili olduğu öngörülmektedir.

Tablo 4. Enflasyon Oranı Açısından Türkiye'nin G-11'deki Yeri (%)

Ülke	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Banglades	9.4	11.5	6.2	7.5	7.0	6.2	5.7	5.6	5.6	5.7
Mısır	11.7	11.1	8.7	6.9	10.1	11.0	10.2	23.5	20.9	13.9
Endonezya	5.1	5.3	4.0	6.4	6.4	6.4	3.5	3.8	3.3	2.8
İran	12.3	21.5	30.6	34.7	15.6	11.9	9.1	9.6	31.2	41.1
Meksika	4.2	3.4	4.1	3.8	4.0	2.7	2.8	6.0	4.9	3.6
Nijerya	13.7	10.8	12.2	8.5	8.0	9.0	15.7	16.5	12.1	11.4
Pakistan	10.1	13.7	11.0	7.4	8.6	4.5	2.9	4.1	3.9	6.7
Filipinler	4.1	4.8	3.0	2.6	3.6	0.7	1.3	2.9	5.2	2.5
G. Kore	2.9	4.0	2.2	1.3	1.3	0.7	1.0	1.9	1.5	0.4
Türkiye	8.6	6.5	8.9	7.5	8.9	7.7	7.8	11.1	16.3	15.2
Vietnam	9.2	18.7	9.1	6.6	4.1	0.6	2.7	3.5	3.5	2.8

Kaynak: (Knoema, 2019).

Tablo 4'te G-11 ülkeleri arasında enflasyon oranı karşılaştırması yapılmıştır. Buna göre enflasyon oranı 2019 yılında en yüksek olan ilk üç ülke sırasıyla İran (%41.1), Türkiye (%15.2), Mısır (%13.9)'dır. G-11 ülkelerinden en düşük enflasyon oranına sahip olan ülke ise hızlı ve sürdürülebilir büyümeyi gerçekleştiren G. Kore'dir. Güney Kore'de enflasyon oranı 2010 yılında %2.9 iken 2019 yılında bu oran %0.4 seviyesine kadar gerilemiştir. Güney Kore'yi sırasıyla Filipinler (%2.5), Vietnam (%2.8) ve Endonezya (%2.8) takip etmektedir. Türkiye %15.2 enflasyon oranıyla G-11 ülkeleri içerisinde en yüksek enflasyon oranına sahip olan ülkelerden biri pozisyonundadır. Türkiye, G-11 ülkeleri içinde 2019 yılı en yüksek enflasyon oranı sıralamasında 2. sırada yer almaktadır.

Tablo 5. İşsizlik Oranı Açısından Türkiye'nin G-11'deki Yeri (%)

Ülke	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Banglades	4.5	4.6	4.5	5.0	4.2	4.1	4.2	9.4	4.4	4.2
Mısır	9.2	10.4	12.4	13.0	13.4	12.9	12.7	12.2	10.9	8.6
Endonezya	7.1	6.6	6.1	6.3	5.9	6.2	5.6	5.5	5.3	5.3
İran	13.5	12.3	12.1	10.4	10.6	11.0	12.4	12.1	12.0	13.6
Meksika	5.3	5.2	4.9	4.9	4.8	4.3	3.9	3.4	3.3	3.3
Nijerya	5.1	6.0	10.6	10.0	7.8	9.0	13.4	17.5	22.6	22.6
Pakistan	5.6	6.0	6.0	6.0	6.0	5.9	6.0	6.0	5.6	4.1
Filipinler	7.3	7.0	7.0	7.1	6.8	6.3	5.5	5.7	5.3	5.1
G. Kore	3.7	3.4	3.2	3.1	3.5	3.6	3.7	3.7	3.8	3.8
Türkiye	11.1	9.1	8.4	9.0	9.9	10.3	10.9	10.9	11.0	13.7
Vietnam	4.3	4.5	2.7	2.8	2.1	2.3	2.3	2.2	2.2	2.2

Kaynak: (Knoema, 2019).

Tablo 5, işsizlik oranı bakımından Türkiye'nin G-11 ülkeleri içindeki yerini göstermektedir. Tabloya göre, 2019 yılında en yüksek işsizlik oranının görüldüğü G-11 ülkeleri sırasıyla Nijerya (%22.6), Türkiye (%13.7) ve İran (%13.6)'dır. İşsizliğin çok düşük seviyede olduğu G-11 ülkeleri sırasıyla Vietnam (%2.2), Meksika (%3.3) ve Güney Kore (%3.8)'dir. Türkiye, G-11 ülkeleri içinde 2019 yılı en yüksek işsizlik oranı sıralamasında 2. sırada yer almaktadır.

Türkiye'de mevcut olan ve kronik bir sorun haline gelmiş olan yüksek oranlı işsizliğe yol açan temel faktörlerin ekonomide yer alan yapısal sorunlar, yüksek işgücü maliyeti ve istihdam yaratmayan büyüme olduğu düşünülmektedir. Tablodan teknolojiyi iyi kullanan, yatırım ve üretim oranlarını artıran ülkelerin işsizlik oranlarının da düşük olduğu görülmektedir.

Tablo 6. Cari Denge Açısından Türkiye'nin G-11'deki Yeri (Milyar ABD doları)

Ülke	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Banglades	0.5	-1.3	1.0	1.9	2.4	3.9	1.5	-5.6	-7.8	-6.4
Mısır	-4.3	-6.1	-10.1	-6.4	-2.7	-12.1	-19.8	-14.4	-6.0	-9.3
Endonezya	5.3	1.7	-24.4	-29.1	-27.5	-17.5	-17.0	-16.2	-31.1	-31.8
İran	20.4	60.3	23.4	26.5	13.6	1.2	16.3	16.5	18.3	-12.3
Meksika	-4.8	-11.8	-18.6	-31.4	-25.0	-30.9	-24.2	-20.1	-22.0	-15.0
Nijerya	13.1	10.7	17.4	19.0	0.9	-15.8	2.7	10.4	5.3	-1.0
Pakistan	-3.9	0.2	-4.7	-2.5	-3.1	-2.7	-4.9	-12.6	-19.9	-13.1
Filipinler	7.2	5.6	6.9	11.4	10.8	7.3	-1.2	-2.1	-8.7	-7.1
G. Kore	28.0	16.6	48.8	77.3	83.0	105.1	97.9	75.2	76.4	52.8
Türkiye	-44.6	-74.4	-48.0	-63.6	-43.6	-32.1	-33.1	-47.3	-27.3	-4.4
Vietnam	-4.3	0.2	9.3	7.7	9.1	-0.1	5.9	4.7	5.8	5.7

Kaynak: (Knoema, 2019).

Tablo 6’da G-11 ülkelerine ait cari işlemler dengesi verileri karşılaştırılmaktadır. Buna göre 2019 yılında cari dengesi fazla veren G-11 ülkelerinin Güney Kore (52.8 milyar dolar) ve Vietnam (5.7 milyar dolar) olduğu dikkat çekmektedir. G-11 ülkelerinden sadece Güney Kore’de 2010-2019 döneminde sürekli olarak cari fazla verilmiştir. 2010 yılında Güney Kore’de cari denge düzeyi 28 milyar dolar, 2015 yılında 105.1 milyar dolar ve 2019 yılında 52.8 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Türkiye’de 2010 yılında -44.6 milyar dolar olan cari denge, 2015 yılında -32.1 milyar dolar ve 2019 yılında -4.4 milyar dolar olmuştur. Türkiye ekonomisinde cari açığa yol açan ana unsurlar aşırı yüksek döviz kuru, kontrolsüz ekonomik büyüme, düşük ihracat oranı, yüksek enflasyon oranı, diğer ülkelerde ortaya çıkan ekonomik durgunluk ve aşırı borçlanma düzeyidir.

Tablo 7. GSYH’nin Bir Payı Olarak Cari Hesap Bakiyesi Açısından Türkiye’nin G-11’deki Yeri (%)

Ülke	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Bangladeş	0.4	-1.0	0.7	1.2	1.3	1.9	0.6	-2.1	-2.6	-2.7
Mısır	-1.9	-2.5	-3.6	-2.2	-0.9	-3.7	-6.0	-6.1	-2.4	-3.6
Endonezya	0.7	0.2	-2.7	-3.2	-3.1	-2.0	-1.8	-1.6	-2.9	-2.7
İran	4.2	10.4	6.0	6.7	3.2	0.3	4.0	3.8	2.1	-0.1
Meksika	-0.5	-1.0	-1.6	-2.5	-1.9	-2.6	-2.3	-1.8	-1.9	-0.2
Nijerya	3.6	2.6	3.8	3.7	0.2	-3.1	0.7	2.8	1.3	-3.8
Pakistan	-2.2	0.1	-2.1	-1.1	-1.3	-1.0	-1.7	-4.1	-6.3	-5.0
Filipinler	3.6	2.5	2.8	4.2	3.8	2.5	-0.4	-0.7	-2.7	-0.1
G. Kore	2.4	1.3	3.8	5.6	5.6	7.2	6.5	4.6	4.5	3.7
Türkiye	-5.8	-8.9	-5.5	-5.9	-4.2	-3.2	-3.1	-4.8	-2.7	1.1
Vietnam	-3.0	0.1	4.7	3.6	3.7	-0.9	0.2	-0.6	1.9	4.0

Kaynak: (Knoema, 2019).

Tablo 7, GSYH’nin bir payı olarak cari hesap bakiyesi bakımından Türkiye’nin G-11 ülkeleri içindeki yerini göstermektedir. 2019 yılında GSYH’nin bir payı olarak cari hesap bakiyesi en yüksek olan ilk üç ülke sırasıyla Güney Kore (%3.7), Vietnam (%4) ve Türkiye (%1.1)’dir. 2019 yılında Güney Kore, Vietnam ve Türkiye hariç olmak üzere G-11 ülkelerinin tamamında GSYH’nin bir payı olarak cari hesap bakiyesinin açık verdiği gözlenmektedir. Türkiye ekonomisinde 2010-2019 döneminde sadece 2019 yılında GSYH’nin bir payı olarak cari hesap bakiyesinin fazla verdiği görülmektedir. Genel itibarıyla cari hesap bakiyesi negatiftir. Cari hesap bakiyesi 2010-2019 döneminde genel itibarıyla artan ve her yıl fazla veren tek G-11 ülkesinin Güney Kore olduğu gözlenmektedir.

Tablo 8. Brüt Kamu Borcu Açısından Türkiye’nin G-11’deki Yeri (%)

Ülke	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Bangladeş	35.5	36.6	36.2	35.8	35.3	33.7	33.3	32.6	34.0	34.6
Mısır	69.6	72.8	73.8	84.0	85.1	88.5	96.8	103.2	92.7	84.9
Endonezya	24.5	23.1	23.0	24.8	24.7	27.0	28.0	29.4	30.1	30.3
İran	11.7	8.9	12.1	10.7	11.8	38.4	47.5	39.5	32.2	30.7
Meksika	42.0	42.9	42.7	45.9	48.9	52.8	56.8	54.1	53.6	53.8
Nijerya	9.6	17.6	17.7	18.6	17.5	20.3	23.4	25.3	27.3	29.8
Pakistan	60.6	58.9	63.2	63.9	63.5	63.3	67.6	67.0	71.7	76.7
Filipinler	49.7	47.5	47.9	45.7	42.1	41.5	39.0	39.9	38.9	39.3
G. Kore	29.5	30.2	30.8	33.7	35.5	37.3	37.6	37.7	37.9	40.1
Türkiye	40.1	36.5	32.7	31.4	28.8	27.6	28.3	28.2	30.2	30.1
Vietnam	48.1	45.6	48.1	51.7	54.7	57.1	59.7	58.2	55.6	54.3

Kaynak: (Knoema, 2019).

Tablo 8, GSYH yüzdesi olarak brüt kamu borcu bakımından Türkiye’nin G-11 ülkeleri arasındaki yerini göstermektedir. Buna göre, 2019 yılı için brüt kamu borcu en fazla olan ilk üç ülke Mısır (%84.9), Pakistan (%76.7) ve Vietnam (%54.3)’dir. 2019 yılı brüt kamu borcu en düşük seviyede olan ülkeler ise sırasıyla Nijerya (%29.8), Türkiye (%30.1) ve Endonezya (%30.3)’dir. Türkiye’de brüt kamu borcunun diğer G-11 ülkelerine göre daha düşük düzeyde olduğu dikkat çekmektedir. Türkiye, G-11 ülkeleri içinde 2019 yılı en düşük brüt kamu borcu sıralamasında 2. sırada yer almaktadır.

Tablo 9. Uluslararası Rezervler Açısından Türkiye'nin G-11'deki Yeri (Milyar ABD doları)

Ülke	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Bangladeş	11	9	12	18	22	27	32	33	32
Mısır	37	18	15	16	14	15	23	36	41
Endonezya	96	110	112	99	111	105	116	130	120
İran	80	87	90	95	100	120	110	97	110
Meksika	120	149	167	180	195	177	177	175	176
Nijerya	35	36	47	46	37	29	28	40	42
Pakistan	17	17	13	7	14	20	22	18	11
Filipinler	62	75	83	83	79	80	80	81	79
G. Kore	292	306	327	345	362	366	370	388	403
Türkiye	85	87	119	131	127	110	105	107	92
Vietnam	12	13	25	25	34	28	36	49	55

Kaynak: (Knoema, 2019).

Tablo 9, uluslararası rezervler bakımından G-11 ülkelerini karşılaştırmaktadır. Tabloya göre, 2018 yılında uluslararası rezerv düzeyi en yüksek olan ülkelerin sırasıyla Güney Kore (403 milyar dolar), Meksika (176 milyar dolar) ve Endonezya (120 milyar dolar) olduğu görülmektedir. Uluslararası rezerv seviyesi en düşük olan G-11 ülkesi Pakistan (11 milyar dolar) olup, Pakistan'ı Bangladeş (32 milyar dolar) ve Mısır (41 milyar dolar) izlemektedir. Uluslararası rezervler bir ülke ekonomisi açısından hükümetin iç ve dış borç servisini gerçekleştirmek, yurtdışından gelebilecek ani şoklara karşı gerekli döviz likiditesini bulundurmamak, yurt dışı para birimlerinin beklenmedik değer artışlarına göre likit olarak bulundurduğu dövizli kullanmak gibi çok önemli görevler üstlenmektedir. 2018 yılında Türkiye'de mevcut olan uluslararası rezerv düzeyi 92 milyar dolar olup G-11 ülkeleri arasında 5. sırada yer almaktadır. Uluslararası rezervlerin ekonomik sıkıntılarda başvurulmak üzere bir sigorta görevi görmesi nedeniyle bir ülke ekonomisinde bu düzeyin yüksek olması gerekmektedir. Türkiye'de mevcut olan uluslararası rezerv düzeyinin piyasaya güven verebilecek bir seviyede olmadığı için yetersiz olduğu söylenebilir.

Tablo 10. Yoksulluk Oranı Açısından Türkiye'nin G-11'deki Yeri (%)

Ülke	2018 YILI YOKSULLUK ORANI
Bangladeş	14.8
Mısır	3.3
Endonezya	4.6
İran	0.3
Meksika	1.7
Nijerya	53.5
Pakistan	4.1
Filipinler	6.4
G. Kore	0.1
Türkiye	0.2
Vietnam	1.9

Kaynak: (Knoema, 2019).

Tablo 10, yoksulluk oranı bakımından G-11 ülkeleri ile Türkiye'yi karşılaştırmaktadır. Buna göre, 2018 yılında G-11 ülkeleri içinde en yoksul olan ülke Nijerya'dır. Nijerya'da yoksulluk oranı %53.5'tir. Nijerya'yı sırasıyla Bangladeş (%14.8), Filipinler (%6.4) ve Endonezya (%4.6) takip etmektedir. Yoksulluk oranının en düşük düzeyde (%0.1) olduğu ülke ise Güney Kore'dir. Güney Kore'yi sırasıyla Türkiye (%0.2) ve İran (%0.3) izlemektedir. Türkiye, G-11 ülkeleri içinde 2018 yılı en düşük yoksulluk oranı sıralamasında 2. sırada yer almaktadır.

Dünyanın en büyük petrol üreticilerinden olan ve Afrika'nın en büyük ekonomilerinden biri olarak kabul edilen Nijerya, elinde bulundurmuş olduğu avantajlara rağmen en fazla sayıda insanın aşırı yoksulluk içinde yaşadığı ülke pozisyonundadır.

Tablo 11. İhracat Oranları Açısından Türkiye'nin G-11'deki Yeri (Milyar ABD doları)

Ülke	2017 Yılı İhracat Oranı
Bangladeş	2.971
Mısır	549
Endonezya	2.743.062
İran	3.820.276
Meksika	8.250
Nijerya	15.134
Pakistan	2.632
Filipinler	4.904
G. Kore	751.429
Türkiye	771
Vietnam	5.085.742

Kaynak: (Knoema, 2019).

Tablo 11’de, G-11 ülkelerindeki ihracat oranları 2017 yılı için görülmektedir. Buna göre, G-11 ülkelerinden en yüksek (5.085.742 milyar dolar) ihracatı gerçekleştiren ülke Vietnam olup, Vietnam’ı sırasıyla İran (3.820.276 milyar dolar) ve Endonezya (2.743.062 milyar dolar) takip etmektedir. Vietnam’ın ihraç ettiği ürünler gerek sanayi ve gerekse tarım sektöründe çok geniş bir yelpazeden oluşmakta olup ülkede gerçekleşen ihracat oranı her geçen yıl artış göstermektedir. 2017 yılında ihracat oranı en düşük olan ülkeler sırasıyla Mısır (549 milyar dolar), Türkiye (771 milyar dolar) ve Pakistan (2.632 milyar dolar)’dır. G-11 ülkeleri ihracat oranları bakımından değerlendirildiğinde Türkiye’nin ihracat sıralamasında 10. sırada yer aldığı görülmektedir. Türkiye, ithalatı ihracatından fazla olan ve kronik bir biçimde dış ticaret açığı veren bir ekonomiye sahiptir. İhracatta kullanılan ithal girdi payının yüksek, ihracat politikasının yetersiz ve ihracat desteğinin düşük olması nedeniyle Türkiye ekonomisinde düşük oranda ihracat gerçekleşmektedir.

Tablo 12. İthalat Oranları Açısından Türkiye'nin G-11'deki Yeri (Milyar ABD Dolar)

Ülke	2017 Yılı İthalat Oranı
Bangladeş	4.005
Mısır	1.017
Endonezya	2.605.237
İran	3.651.225
Meksika	8.646
Nijerya	15.139
Pakistan	5.610
Filipinler	6.461
G. Kore	664.279
Türkiye	911
Vietnam	4.945.460

Kaynak: (Knoema, 2019).

Tablo 12, G-11 ülkelerindeki ithalat oranlarını 2017 yılı için göstermekte olup en yüksek oranda ithalatı gerçekleştiren ilk üç ülkenin ihracatla benzer olarak sırasıyla Vietnam (4.945.460 milyar dolar), İran (3.651.225 milyar dolar) ve Endonezya (2.605.237 milyar dolar) olduğu görülmektedir. En düşük ithalat oranına sahip olan ülkelerin ise sırasıyla Türkiye (911 milyar dolar), Mısır (1.017 milyar dolar) ve Bangladeş (4.005 milyar dolar) olduğu gözlenmektedir. Gerek ithalat gerekse ihracat oranları açısından Türkiye’nin G-11 ülkeleriyle karşılaştırıldığında oldukça geride kaldığı görülmektedir. İhracat düzeyi yüksek olan ülkelerin ithalat düzeyleri de yüksek olmaktadır. Vietnam’da ihracatta olduğu gibi, ülkenin ithal ettiği ürünler çeşitli olarak istikrarlı bir yapı sergilemektedir. Türkiye G-11 ülkeleri içinde ithalat oranları açısından son sırada yer almaktadır.

Tablo 13. Hane Halkı Tüketim Harcamaları Açısından Türkiye'nin G-11'deki Yeri (Milyar ABD doları)

Ülke	2017 Yılı Hane halkı Tüketim Harcamaları
Bangladeş	13.569
Mısır	3.058
Endonezya	7.788.168
İran	7.294.401
Meksika	14.307
Nijerya	91.811
Pakistan	26.197
Filipinler	11.614
Güney Kore	872.791
Türkiye	1.836
Vietnam	3.405.750

Kaynak: (Knoema, 2019).

Tablo 13'te G-11 ülkeleri için 2017 yılına ait cari fiyatlarla hane halkı tüketim harcama miktarları yer almaktadır. Hane halkı nihai tüketim harcamaları, bireysel tüketim mal ve hizmetleri için hane halkları tarafından yapılan harcamalardan oluşmaktadır. Buna göre, 2017 yılında G-11 ülkeleri içinde en yüksek seviyede hane halkı tüketim harcamalarının sırasıyla Endonezya (7.788.168 milyar dolar), İran (7.294.401 milyar dolar) ve Vietnam (3.405.750 milyar dolar)'da olduğu görülmektedir. En düşük hane halkı tüketim harcamaları ise Türkiye (1.836 milyar dolar) ve Mısır (3.058 milyar dolar)'da ortaya çıkmaktadır. Hane halkı tüketim harcamaları açısından da Türkiye'nin gelişmekte olan G-11 ülkeleri ile kıyaslandığında oldukça geride yer aldığı gözlenmektedir. Bu sonucun ortaya çıkmasında tüketimi etkileyen milli gelir, kişi başına düşen gelir, tasarruf, ithalat ve enflasyon oranları gibi makroekonomik büyüklüklerdeki gelişimin etkili olduğu düşünülmektedir.

Tablo 14. Reel Faiz Oranı Açısından Türkiye'nin G-11'deki Yeri (%)

Ülke	2018 Yılı Reel Faiz Oranı
Bangladeş	3.84
Mısır	-2.56
Endonezya	6.47
İran	16.13
Meksika	2.97
Nijerya	6.06
Pakistan	5.93
Filipinler	2.29
G. Kore	3.18
Türkiye	7.4
Vietnam	3.84

Kaynak: (Knoema, 2019).

Tablo 14'te G-11 ülkelerindeki reel faiz oranları incelenmektedir. 2018 yılında reel faiz oranı en yüksek düzeyde olan ilk üç ülke sırasıyla İran (%16.13), Türkiye (%7.4) ve Endonezya (%6.47)'dir. Reel faiz oranı en düşük (%-2.56) olan ülkenin Mısır olduğu gözlenmektedir. Mısır'ı sırasıyla Filipinler (%2.29) ve Meksika (%2.97) takip etmektedir. Türkiye, G-11 ülkeleri içinde 2018 yılı en yüksek reel faiz oranı sıralamasında 2. sırada yer almaktadır.

Türkiye'de görülen %7.4 düzeyindeki reel faiz oranı ekonomik açıdan sağlıklı değildir. Türkiye gibi tasarruf yetersizliği oldukça yüksek oranda olan bir ülkede %7.4 seviyesindeki reel faiz oranı çok yüksektir ve ekonomide yatırımlar başta olmak üzere birçok kararı olumsuz yönde etkileyebilmektedir. Diğer taraftan, Mısır'da gözlenen eksi değerdeki reel faiz de tasarrufun azalmasına ve dövizle borçlanmanın artmasına neden olmaktadır. Türkiye gibi tasarrufun düşük düzeyde seyrettiği bir ülkede enflasyon oranının bir ya da iki puan üzerindeki pozitif bir reel faiz oranı tasarrufun düşmesini engellemek, dış borçları ve enflasyonu kontrol altında tutmak için zorunlu olmaktadır. Faiz oranını azaltmak için dolarizasyona neden olmanın ekonomide yol açacağı kayıp çok daha maliyetli olabilmektedir (Eğilmez, 2019).

Tablo 15. Döviz Kuru Açısından Türkiye'nin G-11'deki Yeri (ABD doları Başına %)

Ülke	Aralık 2019 Döviz Kurları
Bangladeş	85
Mısır	16
Endonezya	14,013
İran	47,019
Meksika	19
Nijerya	362
Pakistan	155
Filipinler	51
G. Kore	1,175
Türkiye	6
Vietnam	23,173

Kaynak: (Knoema, 2019).

Tablo 15, 2019 yılı için döviz kuru açısından G-11 ülkelerini karşılaştırmaktadır. Buna göre G-11 ülkeleri içinde döviz kuru en yüksek (%47,019) olan ülke İran'dır. İran'ı Vietnam (%23,173) ve Endonezya (%14,013) takip etmektedir. Aralık 2019 tarihi itibarıyla döviz kuru en düşük seviyede (%6) olan G-11 ülkesinin Türkiye olduğu, Türkiye'den sonra sırasıyla Mısır (%16) ve Meksika (%19)'nın geldiği gözlenmektedir.

Türkiye'de döviz kurunun %6'yı geçememesinin altında yatan temel nedenler, korona virüs salgınının yarattığı ekonomik endişeler, son dönemde bilançolarını açıklayan şirketlerin karlarının oldukça düşük seviyede olması ve birçok farklı ülkenin açıkladığı düşük ekonomik göstergelerin, rezerv paraya ve dolara olan ilgiyi artırması olarak gösterilebilir.

Tablo 16. GSYH'den AR-GE Harcamaları İçin Ayrılan Pay Açısından Türkiye'nin G-11'deki Yeri (%)

Ülke	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Bangladeş	0.2	0.2	0.1	0.1	0.1	0.2	0.2	0.1	0.1
Mısır	0.4	0.5	0.5	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7
Endonezya	0.2	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.2	0.2	0.2
İran	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.4	0.8	0.8	0.8
Meksika	0.5	0.4	0.4	0.5	0.5	0.4	0.4	0.3	0.3
Nijerya	0.1	0.2	0.2	0.2	0.2	0.1	0.1	0.1	0.1
Pakistan	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.2	0.2	0.2	0.2
Filipinler	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.2	0.2	0.2	0.2
G. Kore	3.5	3.7	4.0	4.1	4.3	4.2	4.2	4.6	4.8
Türkiye	0.8	0.9	0.9	0.9	1.0	0.9	0.9	1.0	1.0
Vietnam	0.2	0.2	0.2	0.4	0.4	0.4	0.5	0.5	0.5

Kaynak: (Knoema, 2019).

Tablo 16'da 2010-2018 döneminde G-11 ülkelerinin GSYH'den Ar-Ge harcamaları için ayırdıkları pay görülmektedir. Araştırma ve geliştirme harcamaları, insanlık, kültür ve toplum bilgisi ve bilginin yeni uygulamalar için kullanımı dâhil olmak üzere bilgiyi artırmak için sistematik olarak üstlenilen yaratıcı çalışmaları içine alan kamu ve özel sektör tarafından gerçekleştirilen sermaye harcamalarını ifade etmekte olup temel, uygulamalı ve deneysel araştırmaları kapsamaktadır. Buna göre, Ar-Ge harcamalarına en fazla önem veren G-11 ülkesinin Güney Kore olduğu gözlenmektedir. Güney Kore bu anlamda dünya genelindeki ilk beş ülke arasında yer almakta olup, Ar-Ge'ye verdiği önem dolayısıyla gerek teknoloji üretimi gerek teknoloji kullanımı açısından oldukça verimli bir ülkedir.

Güney Kore'de GSYH'den Ar-Ge harcamaları için ayrılan pay 2010-2018 döneminde genel itibarıyla artmış olup 2018 yılında bu oran %4.8 olarak gerçekleşmiştir. Güney Kore'yi sırasıyla Türkiye (%1), İran (%0.8) ve Mısır (%0.7) takip etmektedir. Söz konusu dönemde GSYH'den Ar-Ge harcamaları için ayrılan payın en düşük (%0.1) olduğu ülkeler ise Bangladeş ve Nijerya'dır. Türkiye ile Güney Kore ekonomisi GSYH'den Ar-Ge için ayrılan pay oranları açısından karşılaştırıldığında, Güney Kore'de bütçeden Ar-Ge harcamaları için ayrılan payın Türkiye'de Ar-Ge harcamaları için bütçeden ayrılan paydan neredeyse beş kat fazla olduğu dikkat çekmektedir.

Tablo 17. Nüfus Artış Hızı Açısından Türkiye'nin G-11'deki Yeri (%)

Ülke	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Bangladeş	1.13	1.15	1.16	1.15	1.13	1.11	1.09	1.07	1.04
Mısır	2.05	2.16	2.24	2.26	2.23	2.18	2.12	2.06	2.01
Endonezya	1.34	1.35	1.35	1.33	1.29	1.24	1.20	1.16	1.12
İran	1.16	1.19	1.22	1.26	1.30	1.34	1.37	1.39	1.37
Meksika	1.42	1.38	1.34	1.30	1.26	1.22	1.18	1.15	1.11
Nijerya	2.68	2.68	2.68	2.67	2.66	2.64	2.62	2.60	2.58
Pakistan	2.18	2.14	2.12	2.10	2.09	2.09	2.08	2.07	2.04
Filipinler	1.68	1.70	1.70	1.67	1.61	1.54	1.48	1.42	1.38
G. Kore	0.44	0.52	0.56	0.54	0.47	0.37	0.27	0.18	0.13
Türkiye	1.47	1.58	1.66	1.70	1.69	1.66	1.62	1.55	1.41
Vietnam	1.01	1.03	1.05	1.05	1.05	1.04	1.03	1.01	0.97

Kaynak: (Knoema, 2019).

Tablo 17’de 2010-2018 döneminde G-11 ülkelerindeki nüfus artış hızı gözlenmektedir. Buna göre, 2018 yılında nüfus artış hızı en yüksek olan ülkeler sırasıyla Nijerya (%2.58), Pakistan (%2.04) ve Mısır (%2.01) olup, nüfustaki artış hızı en düşük düzeyde olan ülkeler ise sırasıyla dünyanın en düşük doğum oranına sahip olan Güney Kore (%0.13), Vietnam (%0.97) ve Bangladeş (%1.04)’tir. G-11’i oluşturan ülkelerin genel itibarıyla nüfusu fazla olan ülkeler olduğu görülmektedir. Türkiye, G-11 ülkeleri içinde 2018 yılı nüfus artış hızı sıralamasında 4. sırada yer almaktadır.

Tablo 18. Gayrisafi Milli Gelirin Bir Payı Olarak Eğitime Yönelik Cari Harcama Açısından Türkiye’nin G-11’deki Yeri (%)

Ülke	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Bangladeş	1.8	2.0	2.0	1.8	1.6	1.4	1.2	1.2	1.2
Mısır	4.4	4.4	4.4	4.4	4.4	4.4	4.4	4.4	4.4
Endonezya	2.6	2.9	3.1	3.1	3.0	3.3	3.3	3.3	3.3
İran	4.1	3.7	3.2	3.2	2.9	2.7	3.2	3.6	3.6
Meksika	5.0	5.0	5.0	4.6	5.2	5.2	4.9	4.9	4.9
Nijerya	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9
Pakistan	1.5	1.5	1.6	1.8	1.9	1.9	2.0	2.0	2.0
Filipinler	1.8	1.8	1.8	1.8	1.8	1.8	1.8	1.8	1.8
G. Kore	4.0	4.2	4.1	4.6	4.6	4.6	4.6	4.6	4.6
Türkiye	3.5	3.7	3.9	3.8	3.8	3.8	3.8	3.8	3.8
Vietnam	5.4	3.9	4.6	4.6	4.6	4.6	4.6	4.6	4.6

Kaynak: (Knoema, 2019).

Tablo 18’de 2010-2018 döneminde gayrisafi milli gelirden eğitime ayrılan pay açısından G-11 ülkeleri karşılaştırılmıştır. Buna göre, 2018 yılında milli gelirden eğitime ayrılan payın en fazla olduğu ülkeler sırasıyla Meksika (%4.9), Güney Kore (%4.6) ve Vietnam (%4.6)’dır. Milli gelirden eğitime ayrılan payın en düşük seviyede olduğu ülkeler ise sırasıyla Nijerya (%0.9), Bangladeş (%1.2) ve Filipinler (%1.8)’dir. 2018 yılı için Türkiye’de bu oran %3.8 olup G-11 ülkeleri içinde 5. sırada yer almaktadır. Eğitim, Türkiye için yapısal bir sorundur. Türkiye’de eğitime yönelik cari harcamaların artırılması, eğitimin niteliği ve kalitesinin yükseltilmesi ve aynı zamanda tümüyle bilim ağırlıklı bir eğitim modeline geçişin gerçekleşmesi zorunludur.

Tablo 19. GSYH’nin Bir Payı Olarak Toplam Sağlık Harcamaları Açısından Türkiye’nin G-11’deki Yeri (%)

Ülke	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Bangladeş	2.5	2.6	2.6	2.5	2.5	2.5	2.3	2.3
Mısır	4.2	4.4	4.6	4.7	4.7	5.3	5.4	5.3
Endonezya	3.0	3.0	2.9	3.0	3.1	3.0	3.1	3.0
İran	6.8	6.6	6.6	6.0	6.9	7.8	8.9	8.7
Meksika	6.0	5.7	5.8	5.9	5.6	5.8	5.6	5.5
Nijerya	3.3	3.4	3.4	3.4	3.3	3.6	3.6	3.8
Pakistan	2.6	2.3	2.4	2.6	2.7	2.7	2.9	2.9
Filipinler	4.3	4.2	4.4	4.5	4.1	4.3	4.4	4.4
G. Kore	6.2	6.3	6.4	6.6	6.8	7.0	7.3	7.6
Türkiye	5.1	4.7	4.5	4.4	4.3	4.1	4.3	4.2
Vietnam	6.0	5.9	6.3	6.3	5.8	5.7	5.7	5.5

Kaynak: (Knoema, 2019).

Tablo 19, 2010-2017 döneminde G-11 ülkelerinde GSYH’den sağlık harcamalarına ayrılan payı göstermektedir. 2017 yılında G-11 ülkeleri içinde sağlık harcamalarına en fazla pay ayıran ülkelerin sırasıyla İran (%8.7) ve Güney Kore (%7.6) olduğu gözlenmektedir. Sağlık harcamalarına ayrılan payın en düşük olduğu G-11 ülkelerinin ise sırasıyla Bangladeş (%2.3) ve Pakistan (%2.9) olduğu görülmektedir. Türkiye’de 2010 yılında sağlık harcamalarına ayrılan pay %5, 2015 yılında %4 olup 2017 yılında bu oran azalarak %4.2 olarak gerçekleşmiştir. Türkiye, 2017 yılında G-11 ülkeleri içinde sağlık harcamaları açısından 7. sırada yer almaktadır. Sağlık harcamalarının bir ülke ekonomisi açısından önemini Covid-19 salgını bir kez daha hatırlatmıştır. Sağlık harcamalarına yapılan

yatırımların artmasının bireylerin yaşam süresini ve kalitesini olumlu yönde etkileyeceği göz önüne alındığında sağlık harcamalarını artıran ülkelerin bu anlamda ilerleme göstereceği kaçınılmazdır.

Tablo 20. İnsani Gelişim Endeksi Açısından Türkiye'nin G-11'deki Yeri (Puan)

Ülke	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Bangladeş	0.55	0.56	0.57	0.57	0.57	0.59	0.60	0.60	0.61
Mısır	0.67	0.67	0.68	0.68	0.68	0.69	0.69	0.70	0.70
Endonezya	0.67	0.67	0.68	0.69	0.69	0.70	0.70	0.70	0.71
İran	0.76	0.77	0.78	0.79	0.79	0.79	0.80	0.80	0.80
Meksika	0.74	0.75	0.75	0.75	0.75	0.76	0.76	0.76	0.77
Nijerya	0.48	0.49	0.50	0.52	0.52	0.53	0.53	0.53	0.53
Pakistan	0.52	0.53	0.53	0.54	0.55	0.55	0.56	0.56	0.56
Filipinler	0.67	0.68	0.68	0.69	0.70	0.70	0.70	0.71	0.71
G. Kore	0.88	0.89	0.89	0.89	0.90	0.90	0.90	0.90	0.91
Türkiye	0.74	0.76	0.76	0.78	0.79	0.80	0.80	0.80	0.81
Vietnam	0.65	0.66	0.67	0.67	0.68	0.68	0.68	0.69	0.69

Kaynak: (Knoema, 2019).

Tablo 20'de G-11 ülkeleri 2010-2018 dönemi için insani gelişim endeksi açısından değerlendirilmektedir. İnsani gelişim endeks değerinin bir olması ülkenin bu anlamda oldukça ileri düzeyde olduğunu ifade etmektedir. Endeks değerleri hesaplanırken her bir ülke için insani gelişimin üç temel boyutunu (uzun ve sağlıklı bir yaşam, bilgi ve makul bir yaşam standardı) ifade eden ve ortalama başarıyı ölçen bileşik bir endeks kullanılmaktadır. Bu ölçütlere göre G-11 ülkeleri içinde insani gelişim yönünden en ileri seviyede olan ülkenin Güney Kore olduğu görülmektedir. 2018 yılında Güney Kore'de insani gelişim endeks değerinin 0.91 olarak gerçekleştiği gözlenmektedir. Güney Kore'yi Türkiye (0.81) ve İran (0.80) izlemektedir. İnsani gelişim endeks değeri en düşük olan ülkeler ise sırasıyla Nijerya (0.53) ve Pakistan (0.56)'dır. Türkiye'de 2010 yılında insani gelişim endeks değeri 0.74 olup 2015 yılında bu oran 0.80'e yükselmiştir. İnsani gelişim endeks değeri açısından Türkiye G-11 ülkeleri içinde 2. sırada yer almaktadır.

İnsani gelişim düzeyini belirlemek amacıyla yararlanılan veriler; kadın erkek eşitliği, gelir dağılımı adaleti, eğitim ve sosyal bütünleşme düzeyi, mal ve hizmetlerin uluslararası ticarete dahi olma oranı, uluslararası sermaye ve göçmen akımları, inovasyon ve teknoloji seviyesi, çevre, sağlık gibi çok geniş bir alanı kapsamakta, insani gelişim sıralaması bu farklı verilerin bir arada ele alınmasıyla oluşmaktadır (Eğilmez, 2013). Dolayısıyla her ne kadar 2018 yılında Türkiye G-11 ülkeleri içinde insani gelişim endeks sıralamasında 2. sırada yer alıyor olsa bile insani gelişim düzeyini belirlemek amacıyla kullanılan verilerin Türkiye'de yeterli düzeyde olmadığı görülmektedir.

Tablo 21. Toplam Birincil Enerji Üretimi Açısından Türkiye'nin G-11'deki Yeri (Katrilyon İngiliz Termal Birimi)

Ülke	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Bangladeş	0.78	0.78	0.85	0.88	0.92	1.02	1.12	1.13
Mısır	3.90	3.91	3.90	3.76	3.46	3.33	3.18	3.44
Endonezya	11.39	12.57	13.14	14.86	14.43	14.35	14.39	14.24
İran	14.61	14.79	13.63	13.05	13.90	14.48	17.01	18.21
Meksika	8.85	8.89	8.70	8.61	8.38	7.69	7.34	6.67
Nijerya	6.38	6.97	7.00	6.50	6.79	6.45	5.70	5.95
Pakistan	1.76	1.73	1.90	1.81	1.84	1.86	1.85	1.86
Filipinler	0.50	0.54	0.53	0.56	0.54	0.51	0.62	0.62
G. Kore	1.55	1.62	1.57	1.47	1.63	1.72	1.74	1.62
Türkiye	1.32	1.35	1.36	1.36	1.19	1.43	1.60	1.57
Vietnam	2.42	2.58	2.66	2.60	2.66	2.70	2.62	2.56

Kaynak: (Knoema, 2019).

Tablo 21'de 2010-2017 döneminde toplam birincil enerji üretimi bakımından G-11 ülkeleri karşılaştırılmaktadır. Birincil enerji üretimi, kömür ve odun gibi katı yakıtlar, petrol, gaz ve yenilenebilir kaynaklardan sağlanan enerji üretim miktarlarını ve her bir kaynağın toplam üretilen enerji miktarına oranını ifade etmektedir. Bu gösterge, enerji üretiminde kullanılan her bir kaynağın, toplam enerji

üretimine bağlı katkısını göstererek enerji üretiminde hangi tür kaynaklara ağırlık verildiğini ölçmektedir.

Buna göre, 2017 yılında G-11 ülkeleri arasında en yüksek düzeyde birincil enerji üretimini petrol rezervleri açısından zengin olan İran (18.21 katrilyon İngiliz termal birimi) ve sonra Endonezya (14.24 katrilyon İngiliz termal birimi) gerçekleştirmektedir. En düşük birincil enerji üretimini ise Filipinler (0.62 katrilyon İngiliz termal birimi), Bangladeş (1.13 katrilyon İngiliz termal birimi) ve Türkiye (1.57 katrilyon İngiliz termal birimi) gerçekleştirmektedir. Türkiye, G-11 ülkeleri içinde 2017 yılı toplam birincil enerji üretimi sıralamasında 9. sırada yer almaktadır.

Türkiye’de 2010 yılında 1.32 katrilyon İngiliz termal birimi olan toplam birincil enerji üretimi 2015 yılında 1.43 katrilyon İngiliz termal birimi ve 2017 yılında 1.57 katrilyon İngiliz termal birimi enerji üretimi gerçekleştirmiştir. Türkiye’de birincil enerji üretiminin düşük olmasında Türkiye ekonomisinin enerji ve doğalgaz üretiminde dışarıya olan bağımlı yapısı ve yenilenebilir enerji kaynak kullanımının yetersiz oluşunun etkili olduğu düşünülmektedir.

Tablo 22. İnternet Kullanımı Açısından Türkiye’nin G-11’deki Yeri (%)

Ülke	2018
Bangladeş	15.0
Mısır	46.9
Endonezya	39.8
İran	70.0
Meksika	65.8
Nijerya	42.0
Pakistan	15.5
Filipinler	60.1
G. Kore	95.9
Türkiye	71.0
Vietnam	70.3

Kaynak: (Knoema, 2019).

Tablo 22, G-11 ülkeleri için 2018 yılına ait internet kullanımı oranlarını göstermektedir. Buna göre, internet kullanımı en yüksek olan ülke Güney Kore’dir. Güney Kore’yi Türkiye, Vietnam ve İran izlemektedir. İnternet kullanım oranı en düşük düzeyde olan ülkelerin sırasıyla Bangladeş (%15) ve Pakistan (%15.5) olduğu gözlenmektedir. Teknoloji üretimi ve kullanımının oldukça yüksek olduğu Güney Kore’de internet kullanımının da oldukça yüksek (%95.9) olduğu görülmektedir. Güney Kore’yi Türkiye (%71), Vietnam (%70.3) ve İran (%70.0) takip etmektedir. Türkiye internet kullanımı açısından G-11 ülkeleri içinde 2. sırada yer almaktadır.

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

1980’li yılların sonu ve 1990’lı yılların başında merkezi planlama ekonomilerinin küresel çapta çökmesinden sonra, yenedünya düzenine doğru bir dönüş yaşanmış, 2000-2010 döneminde dünya ekonomisi değişmeye başlamıştır. 2001 yılında Goldman Sachs, geleceği yükselen ekonomilerin belirleyeceğini ileri sürmüştür. 2000’li yılların ortalarına doğru bir takım yeni yükselen piyasa ekonomilerinin, özellikle G-11 ülkelerinin belirgin bir biçimde dikkat çekmeye başladığı gözlenmiştir. 2007 yılının ortalarına kadar devam eden bu durum, 2008 yılında ortaya çıkan küresel ekonomik krize bağlı olarak değişmiş ve özellikle gelişmiş ülkelerin krizden ciddi anlamda etkilendiği görülmüştür. Küresel ekonomik kriz sonrası, gelişmekte olan yeryüzünün gidişatına ilişkin tartışmalar hızla artmış, uluslararası birçok firma, ekonomi kurumları ve bilim insanları, yeni araştırma ve çalışmalarla küresel ekonomik düzen üzerinde etkili olmaya başlamıştır.

Çin’in küresel ekonomideki üstün gücü, Amerikan ekonomisinin kötüleşmesi, ileri düzeyde gelişmiş Batı ülkelerinin güncel durumu ve Afrika’da ortaya çıkan yeni orta sınıf yeni bir tartışma konusu olmuştur. Dünya, günümüzde geleceğe yön verecek olan yeni ülke ekonomilerini ve bu ekonomilerin geleceğini tartışır duruma gelmiştir. G-11 ülkelerinin, uluslararası ilişkilerde pozitif çok

kutupluluğun oluşumuna katkı sağlayabileceği düşünülmektedir. G-11 olarak nitelendirilen yükselen piyasa ekonomileri, dış politika bağlamında küresel platformda oldukça büyük bir dikkat çekmektedir. Küresel çapta, Bangladeş, Mısır, Endonezya, İran, Güney Kore, Meksika, Nijerya, Pakistan, Filipinler, Türkiye ve Vietnam'dan oluşan on bir yükselen piyasa ekonomisinin gelecekte daha büyük bir ekonomiye sahip olacakları öngörülmekte, günümüzde ortaya çıkan krizlerin göstergesi olarak kabul edilen ve yükselen güçler arasında karşılıklı kuvvetli bir ilişkinin varlığı ifade edilmektedir. Bu bağlamda, G-11 ülkelerinin var olan uluslararası yönetim biçimini de farklılaştırabileceği varsayılmaktadır. ABD'nin, ekonomik ve politik alanlarda bu yükselen güçlerin varlığına önem vermesi, bu ülkelerin küresel çapta değerlerini ve potansiyellerini artırmak için gerekli olan desteği sağlaması beklenmektedir.

Çalışmada G-11 ülkeleri ile Türkiye temel makroekonomik, demografik ve sosyal birçok farklı gösterge açısından karşılaştırılmıştır. Çalışma sonucunda elde edilen verilere göre Türkiye ekonomisinin daha fazla büyüebilmesi için alması gereken çok yol vardır. G-11 ülkeleri içinde yer alan ve günümüzde teknolojiyi en iyi seviyede kullanan ve üreten ülkelerden biri olarak kabul edilen, son yıllarda yüksek oranlı büyümeyi gerçekleştiren Güney Kore ekonomisi bu anlamda örnek alınması gereken ülkelerden biridir. G-11 ülkelerinin gelişmekte olan ülkeler olduğu göz önüne alındığında bu ülkelerin sürdürülebilir büyümeyi sağlamak için Ar-Ge, teknolojik yenilikler, verimlilik, beşeri sermaye gibi büyümenin temel belirleyicilerine daha fazla önem vermesi gerekmektedir.

Türkiye ekonomisinin üretim yapısının küresel çapta rekabeti yükseltecek biçimde geliştirilmesi, etkinlik ve verimlilik artışını artırarak büyümenin diğer belirleyicilerinin de artmasına yol açması gerekmektedir. Bu yönde uygulanacak olan yapısal reformların niteliği ve kapsamı ülkelerin kendilerine özgü yapılarına göre değişiklik göstermektedir. Türkiye'nin içinde yer aldığı ekonomik sisteme ve çevreye daha fazla uyum sağlayabilmesi için yapısal reformların yürürlüğe girmesi zorunluluk teşkil etmektedir. Bu anlamda alınması gerekli olan önlemler yalnızca ekonomi ile ilişkili değil, ekonomiyi yakından ilgilendiren ve etkileyen eğitim, sağlık ve hukuk sistemi ile de ilişkilidir. Dolayısıyla, Türkiye ekonomisinin geleceğini şekillendirecek olan ekonomik ve sosyal reformların bir an önce uygulanması ve öncelikli olarak büyümenin ithalata bağımlı olan yapısının sona erdirilmesi gerekmektedir. Cari dengenin istikrara kavuşturulması, sosyal güvenlik ve sağlık reformunun uygulanması, enerji tasarrufunun sağlanması, yatırımların artırılması, kamu ve özel sektörün koşullarının iyileştirilmesi, borçlanmanın ve harcamaların kontrol altında tutulması, döviz kurunun konjonktürel dalgalanmalardan mümkün olduğunca arındırılması, yoksulluğun, işsizliğin ve enflasyonun kontrol altına alınması öncelik kazanmış planlar arasında yer almalıdır. Bu şartlar sağlandığında ve bu yönde ekonomi politikaları uygulandığında, Türkiye ekonomisi yükselen piyasa ekonomileri karşısındaki rekabet gücünü artıracak, daha fazla büyüyecek ve geleceği yönlendiren ülkelerden biri olabilecektir.

KAYNAKÇA

- Ağır, H., & Türkmen, S. (2020). Ekonomik büyümeye etkisi bakımından doğal kaynaklar: Dinamik panel veri analizi. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 19(3), 840–852.
- Ahmed, K., Mahalik, M.K., & Shahbaz, M. (2016). Dynamics between economic growth, labor, capital and natural resource abundance in Iran: An application of the combined cointegration approach. *Resources Policy*, 49, 213–221.
- Ardoğa, M., Erdoğan, S., & Tokyay, M. (2019). Effect of particle size on early heat evolution of interground natural pozzolan blended cements. *Construction and Building Materials*, (206), 210–218.
- Asif, M., Khan, K. B., Anser, M. K., Nassani, A. A., Abro, M. M. Q., & Zaman, K. (2020). Dynamic interaction between financial development and natural resources: Evaluating the 'resource curse' hypothesis. *Resources Policy*, 65, 101566.
- Bal, H., Algan, N., & Akça, E. (2014). Petrol üretiminin İran ekonomisi üzerine etkileri. *Siyasal: Journal of Faculty of Political Sciences*, 50, 17–38.

- Bal, H., Akça, E. E., & Demiral, M. (2015). Doğal kaynak zenginliği ve ekonomik büyüme ilişkisinde yönetim göstergelerinin aracılık etkisi: MENA ve hazar ülkelerinden ampirik bulgular. *Ege Akademik Bakış Dergisi*, 15(3), 301–312.
- Çınar, S. (2015). Doğal kaynaklar ve ekonomik büyüme ilişkisi: Gelişmekte olan ülkeler örneği. *Marmara Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 37(2), 171–190.
- Demiral, M., Bal, H., & Akça, E. E. (2016). Petrol gelirleri ve ekonomik büyüme: Seçilmiş petrol zengini gelişmekte olan ülkeler üzerine bir panel veri analizi. *Sosyoekonomi*, 24(27), 85–102.
- Eğilmez, M. (2013, 17 Mart). İnsani gelişme sıralamasında Türkiye'nin yeri. Kendime Yazılar. Erişim adresi: <https://www.mahfiegilmez.com/2013/03/insani-gelismislik-sralamasnda.html>.
- Eğilmez, M. (2019, 26 Aralık). Reel faizde son durum. *Kendime Yazılar*. Erişim adresi: <http://www.mahfiegilmez.com/2019/12/reel-faizde-son-durum.html>.
- European Parliament (2012). *Report on the EU foreign policy towards the BRICS and other emerging powers: Objectives and strategies*, 10 January 2012, EU Parliament, Committee on Foreign Affairs. Retrieved from: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A7-2012-0010+0+DOC+XML+V0//EN>.
- Ginsburg, N. (1957). Natural resources and economic development. *Annals of the Association of American Geographers*, 47(3), 197–212.
- Goldman Sachs (2001). *Building better global economic BRICs*, written by Jim O'Neill, global economics paper, 66, 30th November 2001. Retrieved from: <http://www.goldmansachs.com/our-thinking/topics/brics/brics-reports-pdfs/build-better-brics.pdf>
- Goldman Sachs (2005). *How solid are the BRICs?*, written by Jim O'Neill, Dominic Wilson, Roopa Purushothaman and Anna Stupnytska, *Global Economics Paper No: 134*, 1st December 2005. Retrieved from: <http://www.goldmansachs.com/our-thinking/topics/brics/brics-reports-pdfs/how-solid.pdf>
- Gylfason, T., & Zoega, G. (2002). Natural resources and economic growth: The role of investment, Retrieved from: <http://www.econ.ku.dk/epru/files/wp/WEB-blaa-2001-02.pdf>
- Hussain, S., Chaudhry, I.S., & Malik, S. (2009). Natural resource abundance and economic growth in Pakistan. *European Journal of Economics and Administrative Sciences*, 15, 1450–2887.
- Knoema, (2019). Activate your data experience. Retrieved from: <https://knoema.com/>
- Mehlum H, Moene K., & Torvik R. (2006). Institutions and the resource curse. *Econpapers*, 116(508),1–20.
- Muhammad, A. (2014). Natural resources and energy security: Challenging the “resource-curse” model in Bangladesh. *Economic and Political Weekly*, 49(4), 59–67.
- Peach, J., & Starbuck, C.M. (2011). Oil and gas production and economic growth in New Mexico. *Journal of Economic Issues*, 45(2), 511–526.
- Perez, C., & Claveria, O. (2020). Natural resources and human development: Evidence from mineral-dependent African countries using exploratory graphical analysis. *Resources Policy*, 65, 101535.
- Rosser, A. (2007). Escaping the resource curse: The case of Indonesia. *Journal of Contemporary Asia*, 37(1), 38–58.
- Sachs, J. D., & Warner, A. M. (1999). The big push, natural resource booms and growth. *Journal of Development Economics*, 59(1), 43–76.
- Sala-i-Martin, X., & Subramanian, A. (2013). Addressing the natural resource curse: An illustration from Nigeria. *Journal of African Economies*. 22(4), 570–615.
- Yıldız, F., & Eğri, T. (2019). Petrol gelirleri ve milli gelir ilişkisi: İran ekonomisi için ARDL testi. *Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 20(2), 390–408.

Etik Beyanı : Bu çalışmanın tüm hazırlanma süreçlerinde etik kurallara uyulduğunu yazar beyan eder. Aksi bir durumun tespiti halinde ÖHÜİBF Dergisinin hiçbir sorumluluğu olmayıp, tüm sorumluluk çalışmanın yazarına aittir.

Ethics Statement : The author declares that ethical rules are followed in all preparation processes of this study. In case of detection of a contrary situation, ÖHÜİBF Journal does not have any responsibility and all responsibility belongs to the author of the study.
